

Eindrapport Naar een Nederlandse Nationale Ruimtetwet?

Inhoud	
1. Inleiding en uitgangspunten van het onderzoek.....	
2. Het onderzoek naar de ‘praktijk’	
2.1. NIVR (Nederlands Instituut voor Vliegtuigontwikkeling en Ruimtevaart) & SRON (Stichting Ruimte Onderzoek Nederland)	
2.2. ESTEC (European Space Research Technology Center) & ESA (European Space Agency).....	
2.3. Aardobservatie	
2.4. Internationale Ruimtestation.....	
2.5. KPN Satcom.....	
2.6. New Skies Satellites.....	
2.7. MirCorp.....	
2.8. ImageSat	
2.9. EADS (European Aeronautic Defense and Space) & Astrium.....	
2.10. Fokker Space/Dutch Space Industries (DSI)	
2.11. ABN/AMRO (ING; NIB Capital).....	
2.12. Cofiri Invest	
2.13. Samenvatting: de Nederlandse ruimtevaartactiviteiten	
3. Het onderzoek naar de ‘theorie’	
3.1. De internationale juridische invalshoek.....	
3.1.1. Het Ruimteverdrag van 1967	
3.1.2. Het Astronautenverdrag van 1968	
3.1.3. Het Aansprakelijkheidsverdrag van 1972	
3.1.4. Het Registratieverdrag van 1975	
3.1.5. Het Maanverdrag van 1979.....	
3.1.6. De VN Resolutie inzake aardobservatie van 1986	
3.1.7. Het ESA Verdrag van 1975	
3.1.8. De Intergouvernementele Overeenkomst van 1998.....	
3.1.9. Het juridische raamwerk van de ITU	
3.1.10. De Telecommunicatie Annex van 1997 bij het WTO Verdrag	
3.1.11. Het toekomstige UNIDROIT Verdrag en Ruimtevaartprotocol.....	
3.1.12. Mondiale Satellietnavigatiesystemen (GNSS).....	
3.1.13. Samenvatting: de thema’s	
3.2. De nationale Nederlandse juridische invalshoek	
3.2.1. Vrijheid van ontplooiing van activiteiten in de ruimte	
3.2.2. Aansprakelijkheid	
1. Algemene staatsaansprakelijkheid en licentiesystemen.....	
2. Staatsaansprakelijkheid voor schade, regresmogelijkheden en particuliere aansprakelijkheid	
3. Nederlandse implementatie van internationale ruimterechtelijke aansprakelijkheden.....	
4. Aansprakelijkheid voor schade in het Nederlandse recht	
5. Regres in het Nederlandse recht	
3.2.3. Militair gebruik	

3.2.4. Registratie	
3.2.5. Jurisdictie en controle	
1. Civiele jurisdictie	
2. Administratiefrechtelijke jurisdictie	
3.2.6. Strafrechtelijke jurisdictie	
1. Het Nederlandse strafrecht	
2. Implementatie van het Nederlandse strafrecht	
3.2.7. Intellectuele eigendomsrechten	
1. Patentrecht/octrooirecht	
2. Copyright/auteursrecht	
3.2.8. Telecommunicatie per satelliet	
3.2.9. Aardobservatie per satelliet	
3.2.10. Satellietnavigatie	
3.2.11. Financierings- en zekerheidsaspecten	
3.2.12. Internationale handel en liberalisering	
3.2.13. Commercialisering en privatisering	
3.2.14. Commerciële exploitatie van de maan en andere hemellichamen	
3.2.15. Internationale samenwerking en institutionalisering	
4. Het onderzoek naar de ‘referentiepunten’	
4.1. Noorwegen	
4.2. Zweden	
4.3. Het Verenigd Koninkrijk	
4.4. Frankrijk	
4.5. Duitsland	
4.6. Italië	
4.7. Samenvatting: de punten voor referentie	
5. Het onderzoek naar de ‘invulling’	
5.1. Vrijheid van het ontplooiën van activiteiten in de ruimte	
5.2. Aansprakelijkheid	
5.3. Militair gebruik	
5.4. Registratie	
5.5. Jurisdictie en controle	
5.6. Strafrechtelijke jurisdictie	
5.7. Intellectuele eigendomsrechten	
5.8. Telecommunicatie per satelliet	
5.9. Aardobservatie per satelliet	
5.10. Satellietnavigatie	
5.11. Financierings- en zekerheidsaspecten	
5.12. Internationale handel en liberalisering	
5.13. Commercialisering en privatisering	
5.14. Commerciële exploitatie van de maan en andere hemellichamen	
5.15. Internationale samenwerking en institutionalisering	
5.16. Centrale implementerende en licentieverlenende instantie	
6. Conclusies	